

τζιγέρι

τζιγέρι κ. **τζιέρι το**, ουσ. [<τουρκ. ciger], συνήθως στον πλ. **τα τζιγέρια**, τα σπλάχνα, τα εντόσθια ανθρώπων ή σφαγίων: «του 'δωσε μια με το μαχαίρι και του πέταξε έξω τα τζιγέρια του». (Λαϊκό τραγούδι: *μαλώνω με τα χέρια μου και κόβω τα τζιγέρια μου να μην αναστενάζουν*).

- βγάζω τα τζιγέρια μου, κάνω ακατάσχετο εμετό: «κάθε φορά που ταξιδεύω με καράβι, βγάζω τα τζιγέρια μου».

- μου 'καψε τα τζιγέρια ή μου 'χει κάψει τα τζιγέρια, **α.** (για ροφήματα) ήταν πάρα πολύ ζεστό: «ήπια μια γουλιά τσάι και μου 'καψε τα τζιγέρια». **β.** (για οινοπνευματώδη ποτά) ήταν πολύ δυνατό: «δεν ξαναπίνω απ' αυτή την τσικουδιά, γιατί μου 'καψε τα τζιγέρια». **γ.** (για φαγητά) είχε πάρα πολλά καρυκεύματα, που ήταν πολύ πικάντικο: «δεν μπορώ να φάω άλλο απ' αυτό το φαγητό, γιατί έχει τόσο πολύ πιπέρι, και μου 'καψε τα τζιγέρια».

- μου μαύρισε τα τζιγέρια ή μου 'χει μαυρίσει τα τζιγέρια, με στενοχώρησε πάρα πολύ: «μου μαύρισε τα τζιγέρια μ' αυτά που είπε για μένα».

- μου 'φαγε τα τζιγέρια ή μου 'χει φάει τα τζιγέρια, με καταβασάνισε, με καταταλαιπώρησε: «μου 'φαγε τα τζιγέρια αυτό το παιδί, μέχρι να το μεγαλώσω».

- μου 'ψησε τα τζιγέρια ή μου 'χει ψήσει τα τζιγέρια, βλ. φρ. μου 'φαγε τα τζέρια.

- τζιγέρι μου! προσφώνηση σε λατρευτό, σε αγαπημένο μας πρόσωπο με την έννοια, αγάπη μου! καρδιά μου! ψυχή μου(!): «γιατί στενοχωριέσαι, τζιγέρι μου! || ποιος το πείραξε το τζιγέρι μου!».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας